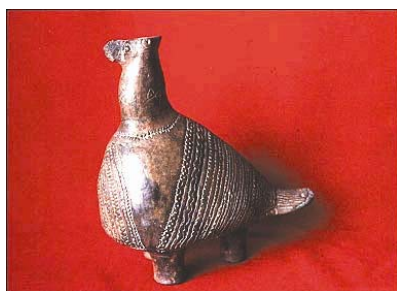

GRADSKI MUZEJ I ZBIRKA BAUER U VUKOVARU

Utemeljitelj i donator

Nastanak Gradskog muzeja Vukovar neraskidivo je i višestruko povezan s imenom prof. dr. sc. Antuna Bauera, poznatoga hrvatskog muzeologa, kolekcionara i donatora umjetnina koji je rođen 18. kolovoza 1911. u Vukovaru, a umro 9. travnja 2000. u Zagrebu. Pripadao je uskom krugu umjetničkih polihistora koji su višestruko zadužili hrvatsku kulturu pa ga može svrstati među najveće kulturne velikane i promicatelje, dostojne jednoga dr. Ise Kršnjavoga ili biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Uostalom dovoljno je spomenuti da se otkriće svjetski slavne Vučedolske

Slavna Vučedolska golubica

golubice (za koju, uzgred rečeno, neki tvrde da je zapravo jarebica) veže uz njegovo ime te da je osobno zaslužan za spas Fernkornova spomenika banu Josipu Jelačiću, koji je nakon više od četiri desetljeća izbjavanja 1991. ponovno smješten na glavni zagrebački trg.

A popis je njegovih zasluga zaista golem. Bio je donator i osnivač Gipsoteke grada Zagreba (1937.), današnje Gliptoteke HAZU, Arhiva likovne umjetnosti (1944.), sada u sastavu HAZU, i Galerije umjetnina u Osijeku (1940./1941.) te utemeljitelj Muzejsko-dokumentacijskog centra u Zagrebu (1955.) po kojemu je izuzetno cijenjen i izvan granica naše zemlje. Ujedno je bio osnivač i vo-

MUNICIPAL MUSEUM AND BAUER COLLECTION IN VUKOVAR

Vukovar resident Dr. Antun Bauer, one of our renowned experts for museums and galleries, has initiated formation of a number of cultural institutions all over Croatia. Thus, in his native town, he initiated creation of the Municipal Museum, and also donated one of the biggest collections of modern Croatian paintings and sculptures. The museum buildings were razed to the ground and museum collections, or their portions spared by demolition and looting, were transported to Novi Sad, Belgrade and Dalj. Most of these artefacts have been returned, and so activities are now under way to rehabilitate and improve appropriate space for their exhibition. The priority is given to the Eltz Castle which will accommodate permanent exhibition, Bauer collection, and artefacts collected by the museum through numerous donations made by artists from Croatia and other countries. The renovation of the castle is financed through an international loan the proceeds of which will also cover the renovation of the archaeological site in Vučedol and renovation of the Ilok castle. The building in which the museum and the Bauer collection were situated is also being renovated, and the preparations are in progress for renovation of the building in which the collection was stored immediately before the war, and which was subsequently completely demolished.

ditelj poslijediplomskog studija muzeologije u sklopu Centra za studij bibliotekarstva, dokumentacije i informacijskih znanosti Referalnog centra Sveučilišta u Zagrebu (1966.-1989.). Bio je direktor Gliptoteke (1937.-1952.), Hrvatskoga školskog muzeja (1952.-1966.) i Muzejsko-dokumentacijskog centra (1964.-1975.). Organizirao je slavnu izložbu *Srednjovjekovna umjetnost naroda Jugoslavije* u Parizu (1950.) i Zagrebu (1951.) te ništa manje slavnu *Zlato i srebro Zadra* u Zadru i Zagrebu (1951.).

Diplomirao je povijest umjetnosti i arheologiju 1935. u Zagrebu, gdje je i doktorirao. Najprije je bio asistent i docent za arheologiju na Katedri za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (1936.-1945.) te nastavnik povijesti umjetnosti na zagrebačkoj Višoj školi za primijenjenu umjetnost (1936.-1938.). Sudjelovao je u brojnim arheološkim istraživanjima u Osijeku (od 1937.), Vučedolu pokraj Vukovara (od 1938.) i Iloku (od 1951.). Uredio je i tiskao *Muzejski arhiv* u 54 sveska (od 1946.) te 31 svezak *Bibliografije i građe za umjetnost i srodne struke* (1951.-1958.).

Pokrenuo je izdavanje više muzeoloških publikacija, bio je urednik i suradnik zbornika *Muzeologija* (1953.-1975.), pokretač i glavni urednik muzeološkog časopisa *Informatica Museologica* (1970.-1975.) te urednik

Portret mladog Antuna Bauera (M. D. Gjuric – 1935.)

(1967.-1968.) i potom stalni suradnik časopisa *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske*.

Objavljivao je priloge iz područja arheologije, numizmatike, muzejske i muzeološke problematike u zemlji i u inozemstvu. Predavao je na sveučilištima i na međunarodnim skupovima u Beču, Grazu, Münchenu, Brnu, Pragu, Firenzi i dr.

Kao nesebičan promicatelj hrvatske kulture, čemu je posvetio cijeli svoj život, bio je pokretač brojnih muzeja i galerija, a sakupljao je umjetnine, povijesno-umjetničku literaturu, dokumentaciju i građu te je vlastitim zbirkama obogatio mnoge muzeje i galerije. Od 1955. do 1994. sa svojim je donacijama sudjelovao u osnivanju mnogobrojnih galerija s radovima hrvatskih likovnih amatera.

Taj u svakom pogledu neobičan čovjek, koji kao da je istodobno živio više života, bio je osnivač i doživotni počasni predsjednik Hrvatsko-kineskog društva prijateljstva *Josip Sever* te kao Prazmaj Vučedolski 1990. obnovitelj družbe *Braće hrvatskog zmaja*, koja je od 1946. bila zaštićena.

Osnivanje muzeja u rodnome gradu potaknuo je 1946. donacijom bogate i raznovrsne kolekcije. Istom je muzeju poklonio jednu od najcjelovitijih zbirki hrvatskih umjetnika 19. i prve polovice 20. st., poznatu kao Zbirka Bauer, koja je kao dio Gradskog muzeja Vukovar otvorena 1959. godine. Svoju je donaciju dopunio 1968., tako da je Zbirka Bauer imala ukupno 1654 slikarska i skulptorska rada. Osim slika, grafika, crteža i skulptura Gradskom je muzeju do svoje smrti poklonio još i raznovrsni stilski namještaj, oružje te znatne količine rimskog novca i mnogih drugih predmeta. Stoga se njegova donacija i naziva – Zbirka Bauer i galerija umjetnina.

Rad Gradskog muzeja

Gradski muzej Vukovar utemeljen je 1946., ali je za javnost otvoren 1948. godine. Bio je smješten u zgradi tzv. Diližansne pošte u staroj baroknoj jezgri. Iz te se zgrade muzej 1966. preselio u dvorac Eltz, jednu od najljepših baroknih građevina u Slavoniji. Muzej je imao više od 35.000 izložaka i 12.000 knjiga, sa 558 bibliotekarnih rariteta te posebnu zbirku *Vuko-*

variensia s knjigama, novinama i ostalim tiskovinama vezanim uz Vukovar. Svojim je fundusom Gradski muzej cjelovito predočavao kulturnu povijest Vukovara i šire okolice.

Djelovao je u četiri muzejsko-galerijske ustanove: Gradskom muzeju kao središnjoj instituciji, Spomenmuzeju Lavoslava Ružičke u njegovoj rodnoj kući, Zbirci Bauer i galeriji umjetnina u posebnoj zgradi te Muzeju novije povijesti u Radničkom domu (bivšem *Grand* hotelu). U sastavu Muzeja bila je područna Etnografska zbirka Rusina i Ukrajina u obližnjem mjestu Petrovci.

U stalnom postavu Gradskog muzeja bila je prikazana prošlost vukovarskog kraja s eksponatima iz paleontološke i arheološke zbirke, kulturnopovijesne, novije povijesti do sredine prošlog stoljeća te etnografske zbirke o bogatoj duhovnoj i materijalnoj kulturi života u slavonskim selima. Posebno je eksponatima bila bogata kulturnopovijesna zbirka u kojoj je bila arhivska građa, oružje, izložci iz turskog doba u 16. i 17. st., podsjećanje na utemeljenje Županije srijemske (portreti župana, županijska zastava iz 1797. ...), razdoblje vlastelinstva Eltzovih od 1763. do 1944., te namještaj i predmeti umjetničkog obrta iz života plemstva i građanske klase 18. i 19. st. (kada je Vukovar bio obrtničko-trgovačko, prometno i upravno središte). Muzej je vodio opsežna arheološka istraživanja na obližnjem arheološkom lokalitetu Vučedol na kojemu se pripremalo postavljanje otvorenog Muzeja vučedolske kulture. Vučedol je inače jedno od najznačajnijih europskih arheoloških nalazišta, a po njemu se zove kultura koja se, uz Hrvatsku, prostirala na još 10 sadašnjih država (Češka, Slovačka, Austrija, Slovenija, Mađarska, Bosna i Hercegovina, Srbija i Crna Gora te istočna Grčka).

S vremenom je Muzej postao nezaobilazna kulturna institucija za znan-

Zgrada Diližansne pošte prije obnove

Sadašnji izgled zgrade Diližanske pošte

stveni, izložbeni i muzeološki rad. To se osobito očitivalo u brojnim stalnim i povremenim izložbama. Posebno se ističu izložbe: *Vučedol – treće tisućljeće prije Krista* (Muzejski prostor u Zagrebu 1988.), izložba umjetnina iz Zbirke Bauer (Muzejski prostor u Zagrebu 1989.) i izložba u povodu 100. obljetnice rođenja nobelovca Lavoslava Ružičke (izložba u prostorijama HAZU u Zagrebu 1987.). Aktivnost se bila višestruko razvila, a zbirke su povećane i proširene.

Muzejska su građa i zgrade teško stradali u Domovinskom ratu. Zbog nedostatka ambalaže muzejska je građa selektivno pakirana i pohranjivana u najsigurnije podrumске prostorije i najvrjedniji je dio zbirke sklonjen u podzemne prostore Franjevačkog samostana, a dokumentacija je spremljena u metalne ormare. Evakuacija je zbog neprijateljskog okruženja bila onemogućena već u kolovozu 1991., a jedina je sreća bila da su inventarske knjige bile presnimljene na mikrofilmove 1976. i pohranjene u Muzejsko-galerijskom centru u Zagrebu. Muzejski su djelatnici skupa sa stanovništvom otišli u progonstvo, a jedan od njih, Stjepan Pet-

rović, kustos Zbirke Bauer, zarobljen je i stradao na Ovčari kao jedini pogubljeni muzejski radnik tijekom Domovinskog rata.

Informacije o Gradskom muzeju i njegovim zbirka tijekom rata dolazile su uglavnom preko javnih glasila i međunarodnih misija. Tako je beogradska televizija krajem studenoga 1991. objavila da se otpočelo s odnošenjem muzejskog inventara, što je inače u suprotnosti s Haškom konvencijom o zaštiti kulturnih dobara u oružanim sukobima. Čak se dio otuđenih predmeta pojavio sredinom 1992. u Jugoslavenskom kulturnom centru u Parizu na izložbi: *Vukovar 1991. – genocid nad kulturnom baštinom srpskog naroda*. Ta je izložba vrlo brzo zatvorena nakon prosvjeda hrvatskoga Ministarstva vanjskih poslova.

Posebna misija utemeljena od ICOM-a (dokumentacijskog centra UNESCO-a u Parizu) i vijeća Europe na čelu s Hans-Christophom von Imhoffom utvrdila je 1995. da se dio zbirke i inventarske knjige čuvaju u Novom Sadu (Gradski i Vojvođanski muzej te Arhiv Vojvodine) te manji dio u Beogradu (Etnografski muzej) i Da-

lju (u Eparhiji). Ujedno se saznalo da je u ruševinama dvorca Eltz djelovao preimenovani "Muzej grada Vukovara" s dijelom muzejske građe. Doznalo se da je dio građe izgorio u požaru te da su Povijesni muzej i rodna kuća Lavoslava Ružičke neraščišćene ruševine iz kojih raste drveće, a da je zgrada Zbirke Bauer potpuno srušena sa zemljom.

Djelatnici Gradskog muzeja vratili su se u Vukovar krajem svibnja 1998. Jedan je dio muzejskih predmeta zatečen, a dio je teže i lakše oštećene građe, koji nije stradao u požaru, pronađen u ruševinama ispod dvorca. Dio je umjetnina pronađen na terenu i u privatnim zbirka.

Posredovanjem Ministarstva kulture i posebnog Povjerenstva za povrat kulturnih dobara (na čelu s mr. sc. Brankom Šulc, pomoćnicom ministra) krajem 2001. vraćen je dio muzejskih predmeta iz Novog Sada, Beograda i Dalja. Vraćeno je 14.775 muzejskih predmeta iz stalnog postava i muzejskih zbirki, a još se 14.983 smatra opljačkanim, nestalim ili uništenim. Očekuje se da će se dio izložaka s vremenom pojaviti i na "crnom" tržištu.

Gradski je muzej u progonstvu i nakon povratka u Vukovar razvio vrlo živu kulturnu aktivnost, a dobio je i brojne poklone – slike i skulpture naših i stranih likovnih umjetnika. Imao je i vrlo zapaženih izložaba: *Vučedolski Orion – najstariji europski kalendar* i *Vukovarski likovni salon*. Osim brojnih izložaba organiziraju se koncerti, promocije, pjesničke večeri, rekonstrukcije tradicijskih običaja, likovne radionice... Slobodno se može reći da je Gradski muzej postao kulturnim žarištem grada Vukovara koji sa svojim povratnicima obnavlja brojne ruševine, koje su, posebno barokna jezgra, prema podacima World Monuments Foundation iz New Yorka svrstane među 100 najugroženijih spomenika kulture u svijetu.

Obnova dvorca Eltz

Dvorac grofova Eltz jedan je od najuočljivijih urbanih sadržaja Vukovara i međunarodno poznati spomenik kulture. Smješten je u glavnoj ulici novog Vukovara, sadašnjoj Županijskoj ulici. U izvornom je obliku građen između 1749. i 1751. kao jednostavan ranoklasicistički dvorac. S jačanjem vlastelinstva i dvorac se razvijao višekratnim pregradnjama i dotjerivanjima. Raskošna neobarokna pročelja u doba kasnog historizma izveo je od 1895. do 1907. bečki arhitekt Viktor Sidek.

Dvorac Eltz prije rušenja

Dvorac Eltz snimljen 1991.

Glavno se pročelje jednokatnog dvorca proteže uz uličnu liniju, a graciozno je dvorišno pročelje, s istaknutim dvokatnim središnjim rizalitom, okrenuto romantičarski oblikovanom perivoju koji se protezao do ušća Vuke i obale Dunava.

Nakon 1945. dvorac je služio za socijalno stanovanje, potom su u njemu bili smješteni vojna škola i gimnazija, a od 1966. stalni postav Gradskog muzeja.

U Domovinskom je ratu 1991. dvorac izravno pogođen velikim brojem projektila različitog kalibra. Tako je

25. i 26. kolovoza 1991. u avionskom i artiljerijskom napadu na grad od eksplozija granata oštećeno pročelje i krovšte na dijelu dvorca u kojemu se nalazio Muzej. Drugi je dio dvorca potpuno uništen avionskom bombom. U rujnu je u učestalim napadima na grad iz zraka i s tla dvorac pogođen nizom projektila, a središnji je dio, u kojemu je smješten Muzej, bombardiran i zapaljen. Požar je trajao dva dana.

Nakon uspostave hrvatske vlasti tijekom 1997. dvorac Eltz je zatečen kao ruševina koja je djelovanjem vremenskih prilika dodatno stradala. Gornja su dva kata bila bez krova, a krovne su i stropne konstrukcije uništene i zidovi razvaljeni. Djelomično su bile sačuvane prostorije u prizemlju i jedna velika dvorana, ali bile su znatno oštećene, zapuštene i vlažne. Iznad središnjeg dijela dvorca bilo je u početku postavljeno provizorno krovšte, a nedavno su sredstvima iz CARDS programa i pod nadzorom konzervatora temeljito obnovljeni oštećeni stropovi te krovšta iznad središnjeg dijela i dijela dvorca uz glavni ulaz. Također je tijekom 2004. obnovljena tzv. Oranžerija dvorca i preuređena u suvremen galerijski prostor. Obnovljeni prostori Gradskog muzeja uglavnom se rabe i kao privremena spremišta stalnog postava te vraćenih i prikupljenih umjetnina.

Bolji dani za temeljitu obnovu dvorca Eltz nastupili su projektom Vlade Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe za istraživanje, obnovu i revitalizaciju kulturne baštine Iloka, Vukovara i Vučedola koji će se realizirati od 2005. do 2008. godine. Projekt je vrijedan nešto više od 226 milijuna kuna (približno 32 milijuna eura), a europska Razvojna banka sudjeluje zajmom od 75 posto svote. U projekt su uključeni obnova i daljnja arheološka istraživanja središnje povijesne jezgre Iloka, istraživanje i uređivanje arheološkog parka u Vučedolu, obnova

Sadašnji izgled dvorca Eltz

povijesne barokne gradske jezgre Vukovara te pretvaranje kompleksa dvorca Eltz u suvremeni muzejsko-galerijski i multikulturalni centar. U vijeću projekta koji vodi mr. sc. Božo Biškupić, ministar kulture, nalaze se i drugi hrvatski ministri te župan Vukovarsko-srijemski s gradonačelnicima Iloka i Vukovara. Za direktora projekta imenovana je mr. sc. Branka Šulc, glavni su konzervatori mr. sc. Zoran Wiewegh (za arheologiju) i Miljenko Domijan, prof. (za projekte zaštite i obnovu nepokretnih kulturnih dobara) iz Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture. Voditelj je projekta za dvorac Eltz Zlatko Karač, dipl. ing. arh., s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu. U upravi projekta su predstavnici pojedinih ministarstava. Određeni su i stručni voditelji te nositelji za pojedine dijelove toga složenoga projekta.

Saznali smo da će se u prvoj fazi obnavljati upravo dvorac Eltz, ali će to ipak biti početni radovi na njegovoj cjelovitoj obnovi. Ratom razrušena i teško stradala zgrada zahtijeva hitne intervencije, što znači da će se nakon muzeološkog i konzervatorskog projekta pristupiti obnovi jednog dijela kompleksa, zgrade velikog dvora u kojem je i dosad bio smješten Gradski muzej. Gotovo je sigurno da će unutar muzeja smjestiti znamenita Zbirka Bauer i galerija umjetnina.

Valja dodati da istodobno Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka obnavljaju zgradu Radničkog doma, a posebna fondacija poduzetnika na čelu s Tomom Horvatinčićem obnavlja rodnu kuću Lavoslava Ružičke. Obnovu tih zgrada, baš kao i obnovu dvorca Eltz, mi ćemo i ubuduće temeljito pratiti.

Zbirka Bauer i obnova njezinih zgrada

Rekli smo već da je Zbirka Bauer i galerija umjetnina jedna od najcjelovitijih zbirki hrvatske likovne umjetnosti 19. i prve polovice 20. st. Među 1357 umjetnina u zbirci se nalaze radovi Vlahe Bukovca, Celestina Medovića, Ise Kršnjavoga, Ivana Meštrovića, Frana Kršinića, Emanuela Vidovića, Ljube Babića, Vanje Radauša, Vladimira Filakovca i mno-

gih drugih. U zbirci je pohranjena i prateća arhiva za likovnu umjetnost, također rad njezina utemeljitelja. Kada se uredi suvremeno programirana zgrada za budući stalni postav, uz zbirku se planiraju i brojni drugi muzejski sadržaji.

Tijekom rata najvrjedniji je dio zbirke bio smješten u podzemne prostorije Franjevačkog samostana. Okupator je to otkrio i fundus rekvirirao te smjestio skupa s ostalom muzejskom građom Gradskog muzeja Vukovar. Krajem 2001. vraćeno je 1961 umjetničko djelo, 62 su u muzeju zatečena teško oštećena, a još se 641 umjetnina smatra opljačkanom, nestalom ili uništenom. Zanimljivo jest da je zgrada na uglu Frankopanske i Tesline ulice, u kojoj je Zbirka Bauer i galerija umjetnina trebala biti smještena neposredno prije Domovinskoga rata, srušena sa zemljom 1996. i na njezinu je mjestu sada ledina i dijelom proširena ulična prometnica.

Prijeratna zgrada Zbirke Bauer, koju mnogi u Vukovaru bolje poznaju kao negdašnje sjedište Službe državnog knjigovodstva (*SDK*), bila je dvokatna reprezentativna palača izgrađena 1922., a polovicom osamdesetih godina prošlog stoljeća zajedno sa susjednom zgradom Malog kina bila je određena za trajni smještaj Zbirke Bauer. Bilo je to u vrijeme kada je s lijeve strane Vuke izgrađena nova zgrada *SDK*, danas *Fine* i

Zgrada Zbirke Bauer 1992.

financijske policije, u kojoj je dugo vremena nakon mirne reintegracije bila smještena gradska i županijska uprava.

Kako je postignut opći konsenzus da Zbirka Bauer i galerija umjetnina, kao jedan od najvrjednijih dijelova muzejske građe Gradskog muzeja, mora biti smještena u dvorac Eltz čiji će se galerijski prostori znatno

sami osposobljavaju zgrade, a Ministarstvo i nema financijska sredstva za takve namjene. Osim toga jedna takva manja dvokatnica (s prizemljem i potkrovljem) i nije najprikladnija za čuvanje arhivske građe te nema prostorije za smještaj spremišta, a količina se građe vrlo brzo povećava. Stoga se nakon dvije godine konačno odustalo od inicijative da

noj vukovarskoj jezgri već obnavlja. To je zgrada tzv. Diližansne pošte u kojoj je od 1948. djelovao Gradski muzej, a poslije od 1966. Zbirka Bauer. Ta je zgrada zaštićena kao spomenik kulture visoke kategorije, a pripada kasnom baroku i dio je cjelovitog sklopa međusobno povezanih jednokatnica s masivnim trijemovima. Nastala je u drugoj polovici 18. st. spajanjem triju susjednih kuća. U prizemlju su oduvijek bili smješteni javni sadržaji, a na katu su prije bili stanovi. Od kuća u sklopu ova se zgrada razlikuje po tome što je sa svojih osam lučnih otvora najveća, a u izvornom je obliku imala i najbolje uređeno pročelje. Nakon II. svjetskog rata u kući je, kao što je već rečeno, bio Gradski muzej, potom Zbirka Bauer i galerija umjetnina. U novije je vrijeme u prizemlju bio uređen prostor za povremene izložbe.

Mjesto na kojem je bila zgrada Zbirke Bauer snimljeno 1995.

proširiti, a istodobno se bivša zgrada Zbirke obnoviti mora u izvornom obliku, javila se ideja da se u nju smjesti područni županijski odjel Hrvatskoga državnog arhiva. U takvim se odjelima čuvaju fondovi upravnih i sudskih tijela, lokalnih škola, tvornica, kulturnih udruženja, zbirke s temama lokalnog i šireg značenja, obiteljski i osobni fondovi te raznovrsna druga građa koja je vrijedan izvor za proučavanje političke, gospodarske i kulturne povijesti grada i regije. Nije nebitno ni to što se u takvim arhivskim odjelima zapošljava šest do sedam djelatnika, što za grad s velikom nezaposlenošću uopće nije za podcjenjivanje.

Inicijativu je podržalo Gradsko poglavarstvo, a Ministarstvo kulture nije imalo ništa protiv da se područni ured Hrvatskoga državnog arhiva otvori i u Vukovaru, jer takvi arhivi postoje u Bjelovaru, Dubrovniku, Gospiću, Karlovcu, Osijeku, Pazinu, Rijeci, Sisku, Slavonskom Brodu, Splitu, Varaždinu i Zadru. No nije se složilo s tim da preuzme financiranje jedne skupe zgrade koju traži faksimilsku obnovu, posebno stoga što svi gradovi za takve namjene

zgrada posluži za smještaj arhivske građe.

Sve smo to telefonom saznali od Nediljka Bešlića, dipl. ing. stroj., pročelnika Upravnog odjela komunalnog gospodarenja i uređenja grada Vukovara. Još je prije taj dio grada bio namijenjen stambenoj izgradnji i tu je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva namjeravalo izgraditi zgradu za stradalnike Domovinskog rata, dakako poštujući činjenicu da se zgrada izvana mora obnoviti u svom izvornom obliku. Za to su već prije bili izrađeni projekti, pa je pokušaj smještanja Hrvatskoga državnog arhiva samo odgodio njezinu obnovu. Na tom je mjestu inače uvijek bilo problema s gradskim prometom i sadašnja je ulica privremeno proširena na dio njezina prostora. No još je prije rata bilo odlučeno da se uklone manje zgrade s druge strane ulice i da se ulica na tom mjestu proširi. Sada se to može učiniti, pa se i negdašnje sjedište Zbirke Bauer može obnoviti u svom izvornom obliku.

No dok se još čeka na početak obnove zgrade u Frankopanskoj ulici, prvotno se njezino sjedište u barok-

Investitor prve faze obnove je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, a polovica se troškova financira iz zajma Europske investicijske banke. Radovi stoje nešto više od milijun kuna.

Rekonstrukcija je uključivala konstruktivnu sanaciju te rušenje i ponovnu gradnju mnogih zidova, izradu krovne konstrukcije te uređenje pročelja. Svi su ti radovi gotovo pri kraju, predstoji jedino ugradnja stolarije i ličenje pročelja, što će biti obavljeno u proljeće kada to dozvole vremenske prilike.

Zgrada se obnavlja prema projektu koji je za Fond za obnovu i razvoj Vukovara izradio ured ovlaštenog inženjera Emila Kolara. Radove izvodi tvrtka *Planum* d.o.o. iz Vukovara, nadzire ih vinkovačka tvrtka *Hevisto* d.o.o. Konzervatorski nadzor obavlja Konzervatorski odjel Ministarstva kulture iz Osijeka.

Branko Nadilo

Fotografije: Siniša Komljenović i arhiv Gradskog muzeja